

BUREEL
DIESTERSCHE STRAET
ST-TRUIDEN.

Aenkondigingen

15 C^m PER REGEL.

Brieven, artikels, geld
franco te zenden.

HET REGT

INSCHRYVING
OP ALLE
POSTKANTOOREN.

Reklamen

40 C^m PER REGEL.

Vaderland.

Godsdienst.

Vryheid.

Voor de stad 3 fr. per jaer.

Dit blad vershynt twee maal per week, 's zondags in groot en 's woensdags in klein formaet

Voor buiten 6 jaer.

Het Senaet.

Het onderzoek van het wetsontwerp op de milicie gaet in het Senaet met snelle schreden vooruit. Vrydag werden er niet minder dan 45 artikels aangenomen, begrepen in de kapitels V, VI, VII en VIII, en handelende over de milicieraden, het beroep voor de bestendige deputatien en in kassatie, de plaatsvervanging en nummervisseling.

M. de Robiano deed opmerken dat vele milicianen zich tot het gouvernement wenden, om vervangen te worden; maer nauwelyks een op tien bekomt een plaatsvervanger. Dit zouden ze, volgens spreker, enkel doen, om eenige maanden langer thuis te kunnen blyven en onder geene byzondere regimenten te worden gestoken.

Hierop heeft M. Renard geantwoord dat er tot nu zich weinig plaatsvervangers by het bestuer hebben aangeboden, omdat zy niet genoeg voordeel in dit stelsel vinden, waer het gouvernement overigens reeds heeft van afgezien.

M. Malou verklaerde zich voor de exoneratie of vrykoop, zoo als ze door de groote militaire kommissie werd voorgesteld. M. de minister van binnenlandsche zaken beweerde dat dit stelsel, hoe schoon ook in schyn, niet in praktyk kan worden gebragt.

Wanneer het wetsontwerp op de exoneratie zal besproken worden, zal M. Malou over die kwestie ongetwyfeld nogmaels het woord nemen.

Dit stelsel had de regtveerdigheid tot grondslag. Men zou den ryke doen betalen, om zich van den dienst vry te koopen; van den anderen kant bepaelde men hoeveel de ingelyfde miliciaen onmiddelyk zou ontvangen van eene som, waervan de opbrengst aen den onderstand van behoeftige huisgezinnen zou kunnen toegestaan worden.

Het wetsontwerp op de milicie is zaterdag in het Senaet aangenomen, met 31 stemmen tegen 3 en 5 onthoudingen.

Alvorens tot de stemming over te gaen, heeft M. van de Woestyne de reden zyner onthouding willen doen kennen. Hy is niet tegen het leger; doch het wetsontwerp bevat een artikel, hetwelk voor gevolg hebben moet, de opleiding der bedienaers van eerediensten te verlammen, dewyl het de vrylating van den militairen dienst ontnemt aen degenen, welke zich tot het onderwys bestemmen.

Nadat het wetsontwerp betrekkelyk de vermindering van straf in zake van separatie was gestemd, is het Senaet tot dynsdag in vacantie gegaen.

Het eerste punt aen het dagorde is de bespreking van 't wetsontwerp op het tydelyke der eerediensten.

De Kamer.

De Kamer der volksvertegenwoordigers heeft zaterdag de discussie geëindigd des nieuwen titels van het handelswetboek aengaende de maetschappyn, behalve het punt handelende over de maetschappyn bystand. Eerst verleden dynsdag heeft M. Bara dienaengaende voorstellen gedaen, waerover de discussie heden zal aenvang nemen.

Een soldaet, schryft men uit Antwerpen, is vervozen gevonden in den politiezael, waerhy opgesloten was. De minister verklaert dat het valsch is. De verklaring van den minister is te stellig dan dat wy aen de waerheid ervan zouden twyfelen.

Maer wat wy kunnen verklaren is dat, gedurende de koude tyden van deze laetste dagen, een schildwacht stond onder het standbeeld van Leopold I. te Antwerpen. Zou men niet wel doen van het voorbeeld te volgen van den gouverneur van Heugouwen, die gevraagd heeft dat men gedurende dit koude weder de soldaten in de kazernen liet, in plaats van ze aen de deur van zyn paleis te doen wandelen.

En in de kazernen zelve is het zoo goed niet. Wy kunnen verzekeren dat een onderofficier verleden jaer te Gent uit de politiezael naer het hospitaal gevoerd is met bevrozen voeten.

En in de militaire hospitalen zou het volgens men ons vertelt, ook niet warm zyn.

Maer voor dit alles kan men moeijelyk bewyzen leveren. De getuigen die men zou kunnen inroepen, hebben gewoonlyk te veel van hunne meesters te vreezen, om iets te durven bevestigen.

Wy zullen ons dus hierby bepalen met de belofte van ieder maal dat men ons er gelegenheid zal toe geven de waerheid te toonen van die woorden onzer ministers: het leger is eene school van beschaving.

Den 31 January had de negentiende algemeene vergadering plaats, waerin 3 bisschoppen gesproken hebben; den 3 en 4 February werden er insgelyk vergaderingen gehouden, waerin 12 kerkvaders het woord namen: Sinds 14 dagen heeft geen enkele Franschman meer gesproken.

De bisschop van Lerida is te Rome overleden: 't is de negende Kerkvader, zonder den kardinael De Reisach te tellen, die buiten die stad gestorven is.

Mgr Pantiier, de beroemde bisschop van Nimes, verkeert in eenen beteren toestand.

Gratry komt eenen tweeden brief uit te geven, even zoo slecht als de eerste.

't Is zigbaer, zegt de journal *l'Univers*, dat Gratry op den weg is, waerop zich Luther in 1517 bevond.

Revolutie te Parys.

Men leest in het *Journal des Débats*:

« Het onderzoek, opzigtens de laetste wanorden worden met eene voorbeeldelooze vlyt voortgezet.

» Reeds zyn de aengehoudene personen door M. Bernier onderhoord.

» Verscheidene van hen zyn in vryheid gesteld, namelyk dry der onderteekenaers van het manifest der *Marseillaise*, alsook M. Ulric de Fonvielle.

» Vier-en-vyftig beschuldigen zyn van de massa afgescheiden, om reden van de byzondere voorwaarden, onder welke zy aengehouden werden. De instructie-regter M. de Corsuier, is gelast de inligting ten huonen opzigte, te volledigen. Van dit getal zyn gisteren 18 gevonnisd, 43 zullen dit overmorgen zyn, en 12 warea het voorwerp van nietvervolg.

» Men maekt op dit oogenblik de lyst op van al de getuigen, welke in staet zyn nuttige aenduidingen te leveren, en van al de policie-agenten, welke de aenhoudingen bewerkt hebben.

» Al de getuigen of agenten, zonder uitzondering zullen tegen overmorgen, zaterdag, in de gevangenis la Santé gedaegd worden, in welke de beschuldigen opgesloten zyn. Men zal tot de konfronteering overgaen door de beschuldigen, een voor een, voor de getuigen te doen difileeren.

» Zeven of acht instructie-regters, elk met eene kategorie getuigen gelast, zullen de herkenningen en de aenduiding der beschuldiging opnemen.

» Wanneer dit werk zal geëindigd zyn, zullen zy zich vereenigen, om eene kontrole en centralisatie te maken.

» Al de beschuldigen, welke in de gevangenis zullen gehouden worden, zullen geklasseerd worden volgens den aard der beschuldiging en tusschen zeven of acht instructie-regters veroordeeld worden.

Thans beloopt het getal der gevangenen, welke ter gelegenheid van de laetste gebeurtenissen in de gevangenis, la Santé, zyn opgesloten, 444.

Stadsnieuws.

Is tot de eedaflegging toegelaten gedurende de maand january 1870, M. Arnold-Huibrecht Thoné, gediplomeerde leerling der normaalschool te Sint-Truiden, den 21 october 1869, benoemd tot het ambt van ondermeester der gemeenteschool te Reckheim, in vervanging van den heer Jan-Hieronymus Eggen, ontslaggever.

— Men schryft uit Maeseyck, 18 feb. :

Ten gevolge der hevige koude is de rivier de Maes langsheen onze stad gansch toegevrozen. Men loopt er zoo goed over als over eene sterke brug. Vele inwooners geheugen zich niet den stroom zoo regelmatig en zoo ver het oog reikt, bevrozen gezien te hebben.

— De eerw. heer Grisar, pastoor te Haelen, is in dezelfde hoedanigheid te Viverselle benoemd.

Alken, 20 february 1870.

Mynheer de Uitgever,

Tot nut voor mynen evenmensch schryf ik deze regelen en verzoek u dezelve in uw blad op te nemen.

Aengezien er tegenwoordig veel geschreven, gewreven en rondgelopen wordt om de kinderen tegen de gevaren der loting te verzekeren, zoo heb ik insgelyks een dezer dagen het bezoek gehad van eenen my onbekenden heer, zich noemende agent van eene groote societeit van militieverzekering, en bood my zynen dienst tegen eenen prys aen, die ik nog al voordeelich achtte.

Ik beken het u rondborstig, in zake van militie ben ik niet sel ervaren, hierom verzocht ik de agent na 8 dagen terug te komen, my een kontrakte laten, welk ik, door eenen heer die deze zaken grondig kent, heb doen nazien.

Na dit stuk overlezen te hebben antwoordde my deze heer, dat er conditiën in vermeld waren die my zeer tegenstrydig waren; dat ik het stillekens zou laten varen en nooit verzekeren, omdat de societeit, ofschoon zy veel zwetst en tiert, zyns dunkens niet regtzinnig handelt.

Hieruit kan men besluiten dat, vooraleer een vader zynen zoon verzekert, hy goed en wys te werk gaet met myn voorbeeld na te volgen, of wel zich wendt tot eenen deftigen en solvabelen agent die hy moet verzoeken op een briefje te schryven en te onderteeken dat hy, indien er onlusten met de societeit zouden voortspruiten, hy persoonlijk voor alles instaat, en byzonderlyk gene de minste betaling te doen dan na de substituant of ramplacant geplaatst is.

Aenveerd, mynheer, enz.

F. X.

Een woord over de substitutie der loting.

WAT IS DE SUBSTITUTIE ?

De substitutie is de plaetsverandering tusschen twee lotelingen.

Een voorbeeld zal dit beter doen verstaan.

Mynheer Paulus heeft eenen zoon welke een slecht nummer bekomen heeft, en vraegt aen den zoon van Hendrik, die reeds gediend heeft en in de *réserve* staet, of hy zyne plaets tegen die van zynen zoon zou willen veranderen. Na overeengekomen te zyn over de voorwaerden, wordt de zaak besloten en de zoon van Hendrik gaet naer 't regiment in plaets van den zoon van Paulus. Maer er is kwestie van oorlog, opstand, revolutie of eenig anderen wapenoproep. Men doet al de klassen opkomen en de zoon van Paulus die thuis gebleven was, is genoodzaekt nu te gaen dienen in plaets en voor zynen substituant. Dat is natuerlyk, vermits de substitutie niets anders is als eene verandering van positie. Hendrik is in de *réserve* en de loteling Paulus heeft zyne plaets vervangen.

Welke toestand is dus bestemd aen den loteling, die na alles betaeld en voldaan te hebben, zich niettemin gedwongen ziet zelf te gaen dienen, en byzonder in tyd van oorlog of revolutie? want men bemerke wel dat het vooral in die omstandigheden is dat er oproepingen gedaen worden. Gelyk men ziet dus, de zoon van Paulus, alhoewel zeer ryk, is verpligt soldaet te worden. Maer, zal men zeggen, in dit geval kan men eenen anderen substituant of schadevergoeding eischen van de kompanij welke de zaak zoude behandeld hebben. Dat is

eene groote doling, welke volstrekt behoort wederlegd te worden. De kompanij of de agent hebben hunne verbindtenissen volbragt, zy hebben eenen substituant geleverd, en het is aen den loteling van te weten wat eigenlyk de substitutie is?

Er is nog eene andere manier van substitutie, gemeenelyk genoemd *verandering van nummer*.

VOORBEELD. De loteling Jan heeft nummer 17 getrokken en Frans 22. Deze laatste is niet geroepen hetzelfde jaer als nummer 17, en Jan vraegt om zyn nummer 17 tegen dat van Frans te verwisselen, hetgeen voor den militieraed geschiedt. Daerna betaeld Jan Frans en alles is vereffend. Maer het volgende jaer heeft de gemeente weinig of geene mannen om dienst te nemen. Er zyn 15 lotelingen en het gouvernement vraegt er 5. Na nauwkeurig onderzoek ziet men dat van deze 15 lotelingen er slechts 5 goed zyn tot den dienst, de andere voor verschillende redens vry zynde. Wat doet de gemeente? Zy wendt zich tot de vorige klas. Jan die zyn nummer verwisseld heeft tegen dat van Frans, staet op de kontrol des militieraeds als nummer 22 getrokken hebbende, te weten datgene welk hy in verwisseling van het zyne van Frans genomen heeft. De militieraed roept nummer 18 op; deze heeft eenen broeder onder dienst, waerdoor hy vry is; nummer 19 is goedgekeurd; de nummers 20 en 21 zyn vry voor lichaems gebreken. Men komt dus aen nummer 22, en de loteling Jan die voor dat nummer aen Frans 8 of 900 fr. betaeld heeft, is thans verpligt nog zelf op te trekken. Deze klaegt en loopt overal, maer men doet hem verstaen dat zulks zeer natuerlyk is, vermits hy de plaets heeft genomen van Frans en hy by gevolg moet dienen in plaets van dengene die voor hem reeds dient.

Ziedaer de onaengename gevolgen welke de substitutie kan opleveren.

Het is dus in alle geval geraedzaem zich niet op te houden met ydele redens van intrest, welke hier geheel en al tegenstrydig zyn, dewyl er kwestie van de gausche vrymaking eens zoons is, wiens toekomst kan in gevaer gesteld worden door zulkdanige ongelukkige spekulatie.

De remplacering integeendeel biedt eene volle gerustheid aen in al wat er zou kunnen voorvallen; want niemand kan als remplaçant dienen dan na reeds 4 jaren onder de militiewet gestaen te hebben en om welke reden deze dan ook niet meer kan opgeroepen worden. Zy vertegenwoordigen in het regiment den persoon zelf van den geremplaceerden loteling.

De eenige zaak welke er te vreezen is met eenen remplaçant is de *désertie*. Doch als men met eene eerlyke kompanij handelt, zal deze onmiddelyk eenen anderen remplaçant stellen en zelfs meer, zonder nog eenige de minste onkosten voor den loteling.

De kompanij V. COUNHAYE en Cie van Brussel heeft voor den zoon van den heer Moguez, professor by het Atheneum te Doornyk, vier remplaçanten geleverd en alle voor den prys van eenen enkele.

Wy deelen hierover den volgenden brief mede welke komt toegezonden te worden aen de *Economie de Tournai*.

Doornyk, 20 january 1870.

Mynheer de Opsteller der *Economie de Tournai*,

Ik acht het my eene pligt van openbaerlyk eer te bewyzen aen de opregtheid welke de kompanij V. Counhaye en Cie, van Brussel, betoond heeft aen de vrystelling myns zoons, loteling van 't jaer 1867. Na twee remplaçanten gesteld te hebben, ter oorzake van herbaelde desertiën, en nog een derden moettende leveren, is zy genoodzaekt geweest, door gebrek van tyd, en om mynen zoon de onaengenaemheid te vermyden van zelf te moeten dienen, eenen substituant te leveren, en deze myn zoon, 2^e loteling van 1870, niet vrymakende gelyk het een remplaçant zoude gedaen hebben, heeft zy niet geaerzeld my de gausche vryheid van dezen laatste te verzekeren, door hem, in geval van slecht nummer, een derden remplaçant te leveren, hetgeen op vier zoude brengen het getal der geleverde mannen, en dit alles voor den prys van één enkelen. Indien eene Compagnie van Assurantien zoodanige getrouwheid en opregtheid in het volbrengen harer verbindtenissen toebrengt, dank het my dat zyn kliënt geen klaerder blyk zyn erkerkenis en voldoening kon bewyzen, dan zulkdanige daden

aen zyne medeburgers kenbaer te maken. Het is daerom, mynheer de Opsteller, dat ik u verzoek dezen akt van volmaekte billykheid aen uwe lezers mede te deelen als een publiek bewys myner dankbaerheid wegens de Associatie V. COUNHAYE en Cie.

Aenveerd, mynheer de Opsteller, de verzekering myner hoogachting.

AL. MOGUEZ,

Professor des Atheneums te Doornyk.

Verschillige tydingen.

Hunne Majesteiten de koning en de koningin hebben aen den voorzitter der societeit van den H. Vincentius à Paulo van Brussel honderd bons voor wollen dekkingen gezonden, om door de societeit aenstonds te worden uitgedeeld aen de armen die onder hare bescherming staen.

Ryken geeft! de armen hadden het misschien nog nooit meer noodig.

— Van menschen geheugen is het nog zoo koud niet geweest als thans in Rusland en Polen. De russische dagbladen stippen verschillende ongelukken aen, door de koude veroorzaekt; vele soldaten welke op wacht waren, zyn omgekomen.

— De keizer van Oostenryk, na 38 jaren, heeft genade verleend aen eenen persoon, welke tot eeuwigdurigen dwangarbeid veroordeeld was, voor medepligtigheid aen eenen moord, gevolgd van diefstal. Dewyl hy sedert 1832, in eenen kerker was opgesloten geweest, was hy volkomen vreemd aen de maetschappelyke beweging gebleven. Ook toen hy zyne vryheid had terug bekomen, beschouwde hy de telegraphen en yzerwegen als tooverachtige scheppingen gansch buiten de denkbeelden, welke hy tydens zyne opsluiting had.

— Als eenen schoonen trek van den onlangs in Duitschland overleden bisschop Mgr Weis, dient het volgende: omstreeks zes weken voor zyne dood zond hy aen alle zyne schuldenaers de vernietigde schuldbekentenissen per post terug en deze waren aenzienlyk, daer er sommige onder waren die 500 tot 1000 thalers bedroegen. Onder deze gelukkigen bevonden zich vele verarmde gezinnen.

— De *Algemeine Zeitung* geeft eene korte levensschets van doctoor Strousberg, die de citadel van Antwerpen heeft gekocht, om deze tegen de stad gerigte versterking in maritieme inrigtingen, havens kaden en andere nuttige voor den handel doelmatige werken te herscheppen. Geboren in een klein stadje op de oostkust van Pruisen, kwam hy als wees en in armoedigen toestand te Londen, arbeide daer met onvermoeiden yver, doch zonder daarvan beduidende vruchten te plukken. Hy kwam vervolgens te Berlyn terug, alwaer hy schier onbekend. tot in 1865 of 1866 verbleef. Na dit tydstip gelukte het hem in minder dan vier jaren tienmael millionair te worden, groote eigendommen en kasteelen aen te koopen, citadellen te verkrygen en eene personagie te worden, die vorsten aen zyne tafel ontvangt en wiens borst met een aental ridderkruisen van duitsche vorsten versierd is.

— Meestal de rivieren, vaerten en waterloopen van ons land zyn toegevrozen.

— Men schryft uit Luik, 20 february :

De genaemde Dechamps zat dynsdag avond, met den knecht van den notaris Biar, van Luik en een derden persoon Hermalle, by Maka, jenever te drinken. Zy dronken niet met glasjes, maer met pinten. Zy hadden elk vier pinten naer binnen gejaegd, en ten gevolge eener schandelykewedding wilde Dechamps nog eene vyfde pint drinken; doch ziende dat zyne kameraden niet meer dronken, enkel hunne lippen aen het vocht zetteden om hem tot drinken aen te sporen, werd hy kwaed. De-

champs en Maka sleepten elkander tot aen de deur; daer viel de laetste onder den eerste en na eenige oogenblikken werd deze gewaer dat hy geen teeken, van leven meer gaf. Dechamps is aengehouden, onder beschuldiging van onvrywilligen moord. Hy beweert zynen tegenstrever niet geslagen te hebben doch weet niet wat er eindelyk gebeurd is, daerhy volkomen dronken was.

Regterlyk Kronyk.

EEN KAERTLEGGER ZELF BEDROGEN. — Zaterdag verscheen voor de korrekcionnelle regtbank van Brugge de genaemde Hendrik Verhaeghe, van Westcapelle, onder beschuldiging van diefte van gezouten vleesch, ten radeele van den heer burgemeester van Knoeke. Aenvankelyk verdacht men hem van deze diefte, doch hy beweerde onschuldig te zyn, en verklaerde aen den magistraet het middel te kennen om de diefte te ontdekken; hy had daertoe slechts eene nieuwe speelkaart nodig, welke de heer burgemeester hem gereedelyk bezorgde. Hy bewees, door 't leggen der kaart, waer 't vleesch zich bevond. Men ging ter aangewezenen plaetse, en inderdaed, daer, by zekeren persoon, vond men het vleesch op den zolder verborgen. Doch by nader onderzoek bevond men dat hy zelve daer het vleesch gebragt had, en tevens dat hy ervan aen eenen anderen persoon had medegedeeld. Verhaeghe was de dief.

ASSISENHOF VAN HENEGOUWEN. — VERGIFTIGING. — DOODSTRAF.

Eergisteren heeft het assisenhof na zeer levendige debatten, den genamden Serafyn Piret, van Pont-de-Loup, met 17 stemmen tegen 3, schuldig verklaerd aen vergiftiging op Celina Marlière gepleegd. Het hof heeft zich by de meerderheid van den jury gevoegd en Piret tot de doodstraf veroordeeld.

Frankryk.

Parys, 14 february.

De *Moniteur universel* meldt, als stellig zynde, dat het kontingent van het fransche leger, dit jaer met 40,000 man zal verminderd worden. Deze belangryke beslissing welke vooral verschuldigd is aen den aendrang van M. Buffet, zal op het budjet eene bezuiniging van ongeveer 20 millioen ten gevolge hebben. Dit is een eerste stap. Des te meer is de inrigting der mobiele nationale garde, welke zoo brachtadig door maerschalk Niel bewerkt wordt, stellig als onuitvoerbaar zynde beschouwd, en de inrigting der hooge militaire kommandementen, wordt sterk bedreigd, ten minste in hare tegenwoordige ontwikkelingen. Het getal van deze kommandementen zou op dry beperkt en de jaerwedden der titularissen zullen aanzienlyk vermeerderd worden.

Men leest in het dagblad *Petit Paris* :

« De weduwe Morot is stellig verzekerd, niet van honger te zullen sterven.

» Het ministerie van binnenlandsche zaken heeft haer eene levenslange rent van 800 fr. bezet en de politieprefectuer eene levenslange rente van 400 fr. dit is gezamentlyk 1200 fr per jaer.

» Overigens heeft de politieprefekt zich voor 500 fr. op de lyst ingeschreven en zyn sekretaris-generael voor 100 fr.

» Van hunnen kant schryven de stadssergeanten ieder voor eenen frank in, en zy zyn ten getalle van ongeveer 9000.

» Het is dus eene schoone penning, welke zal gegeven worden aen de weduwe van den ongelukkigen agent, die by de aenhouding van den mekanicien Mégy gedood werd. »

ZAËK PRINS PIERRE BONAPARTE.

Men leest in de *Gazette des Tribunaux* :

« Het onderzoek der zaek van prins Pierre Bonaparte, is in het begin der week door den voorzitter d'Oms gesloten en de leden der kamer van inbeschuldigingstelling zyn onmiddelyk tegen vrydag aenstaende byeengeroepen. Zy zullen in deze zitting het verslag hooren van den prokureur generael Grandperret, en zullen daarna hunne beraedslaging beginnen. Men denkt, dat het vonnis des anderendaegs, zaterdag, zal kunnen geveld worden. »

Onder het getal der nieuwe getuigen, welke heden gehoord zyn, bevond zich Mev. Maria Alexander Dumas, dochter van den romanschryver. Dry andere getuigen zyn tegen morgen gedaegd. M. Ulric de Fonvielle, welke herhaelde malen gehoord werd, is insgelyks voor deze zitting opgeroepen.

MÉGY EN ROCHEFORT.

Men leest in den *Soir* : « Men moet zich verstaen. Van den eenen kant verklaert Mégy, aen den instruktie-regter, dat hy een ongelukkigen politie-agent vermoord heeft, omdat het hem niet behaegde in zyne woning aengehouden te worden.

» Van eenen anderen kant vraegt M. Rochefort de inbeschuldigingstelling van het ministerie, omdat men hem op den openbaren weg heeft aengehouden. »

Duitschland.

BRAND TE HAVELBERG.

Uit berigten omtrent den brand te Havelberg in Pruisen, blykt dat by die ramp 98 woningen vernield zyn en 175 huisgezinnen, te samen 700 personen die nage-noeg alles verloren hebben. De snelle verspreiding van het vuer werd veroorzaekt door den fellen oosterwind, waardoor de vlammen naer het digst bebouwde gedeelte der plaets oversloegen, terwyl de brandspuiten niet konden werken, doordien de brandputten bevrozen waren.

Geheele straten lagen vol meubelen, wagens en andere voorwerpen. De burgemeester liet naer Barlyn om hulp seinen. De koning was een der eersten die het onheil vernam, en gaf onmiddelyk last een buitengewoon sneltrein te doen loopen, tot het overbrengen eener afdeling van 150 man, voorzien van de noodige toestellen en werktuigen. Toen dit alles te Havelberg aenkam, was de geheele noord-oostelyke hoek der stad reeds grootendeels vernield.

Men gelukte er eindelyk in eenen blok huizen af te breken, en aldus den brand op een punt in te sluiten. 't Is een afgryselijke brandramp.

Landbouw.

Een blad spreekt over vergiftiging van verscheidene koeijen door eene plant *Euphorbia helioscopia* (by de Franschen « *Euphorbe reveil matin* » en door de Vlamingen « wolfmelk » genaemd), welke dikwyls in de akkers gevonden wordt. De eerste kenteekens ervan waren afgang, koude huid, verlies van eetlust, en vervolgens, by vergiftiging in hooger graed, verlies van eetlust, en vervolgens, by vergiftiging in hooger graed, verlies van gevoel. Door de toediening van afkooksel van lynzaed en koffy met wyngest, waren de beesten binnen eenige dagen genezen. Eene alleen, die geheel verlamd was, is afgemaakt moeten worden, by de opening bevond men eene opzwellling der slymvliezen van den buik en de ingewanden, en bloeditstorting in de hersens en de milt.

WELK IS 'T VOEDSEL VAN DE MOL.

Men leest in een fransch blad : M. Cordier, landbouwer te Saint Remy, in Frankryk, komt op de volgende wyze te beproeven of het eene waerheid is dat de mol zich met wylte wormen en pieren voedt. Hy heeft een dezer dieren, die hy levend gevangen had, in eene kas gezet met deze aerdwormen gevuld, en op vier dagen heeft het beest er by de vier honderd opgevreten.

Een andere mol, in eene grootere kas geplaetst, heeft er in twaelf dagen ongeveer 1400 verslonden; men had naest hem eenige hofkruiden en groensels geplaetst, welke men zegt door den mol vernield te worden; maer het dier wilde er zelfs niet aen proeven en at zich met de pieren het buiksken lustig vol. Eindelyk kon men bestatigen dat een derde mol, welke zelf een zyner pooten in de strikken had moeten laten, op een enkele dag niet minder dan 150 wormen opat. — Berigt aen de pachters die zich zoo hardnekkig op de mollenjagt toelaggen, welke nogtans, volgens deze opmerkingen, hun geen het minste kwaed doen, maer integendeel hunne vyanden verdelgen.

VERKOOP

van 100 loten extra schoone

D E N N E N

Donderdag, 24 february 1870, om 12 ure 's middags, zullen de heeren Bestieters der Burgerlyke Godshuizen van St-Truiden publiek, op krediet en ter plaetse door den Notaris COEMANS doen verkoopen :

100 loten schoone Dennen, dienstig tot balken, berd, timmerhout, bruggen, zware en ligte kepers, latwerk en boonstaken, liggende gekapt en in loten verdeeld op den bosch genaemd Begynbosch, te Tichelry, onder Nieuwerkerken, kort by den steenweg van St-Truiden naer Herck-de-Stad.

NB. De boschwachter blyft eene maend responsabel voor de verkochte Dennen.

De verkoop is ten 12 ure gesteld opdat de liefhebbers te St-Truiden met het konvooi aenkommende, dat te Landen omtrent 9 ure vertrekt, by tyds op den bosch zouden aenkomen.

VERKOOP

van

schoone EIKEN

Op Vrydag, 25 february 1870, om 11 ure voor middag, zal de heer advokaet Ulens, van St-Truiden, publiek, ten meestbiedend, op krediet, ter plaetse door den Notaris COEMANS doen verkoopen :

Eene groote kwantiteit schoone Eiken, waarvan verscheidene van twee meters omtrek, dienstig voor de koolkuiten, balken, karberrien, lûgwagens, knipers, rademakers-, timmermans-, en schrynwerkersgerief, wassende op eener bosch genaemd Rouweide, gelegen onder Nieuwerkerken, tusschen het kasteel van Nieuwenhoven en de winning van Schorbosch, omtrent vyf minuten van den steenweg van St-Truiden naer Herck-de-Stad.

Oomiddelyk na den verkoop der Eiken zal men de Schors en Takken derzelve in massa aldaer verkoopen.

VERKOOP

van

AKKERLAND

gelegen ooder Nieuwerkerken

Op Maendag, 28 february 1870, om 2 ure na middag, ten herberge der wed. Lenaerts, gestaen te St-Truiden, by St-Gangu'pous, zullen Maria Baets en medebelanghebbers publiek en ten meestbiedend door den notaris COEMANS doen verkoopen :

50 aren 40 ceutiaren Akkerland of Blok, gelegen te Klein-Tichelry, onder Nieuwerkerken, palende Agnes Baets, huisvrouw Henri Haven, Demeesters, Polus Huens en den heer Louis Delvaux.

Aen te slaen op half meert 1872.

VERKOOP

van een

Huisgoed en Land

te Zepperen.

Op Woensdag, 2 Meert 1870, om elf ure voor middag, zullen de representanten van wylen Christiaen Vandenbosch, van Zepperen, door den heer Vrederegter van het kanton St-Truiden, op het stadhuis te St-Truiden, gelykvormiglyk aen de wet van den 12 Juny 1816, door het ministerie van den Notaris COEMANS doen verkoopen :

1. Huis met Aehang en Hof, groot 4 aren 65 cent.,

gestaen en gelgen te Zepperen' aen de Rykestee, sectie B, num. 371b en 372a palende de Hollandsche straet, de Terykestee, de kinderen Bôme en Jan Weerts.

2. 3 aren 40 cent. Akkerland, gelegen aldaer, sectie B, n. 366, palende Jan Weerts, de kinderen Jacobus Bôme in twee zyden en den heer Bellefroid met het goet afkomende van Anna-Maria Smets.

VERKOOP

van

meubels en beesten en verhuring van Huis en Aenhang te Brusthem.

Donderdag, 3 Meert 1870, om 10 ure voor middag, zal Auguste Coelmont, ten zynen woonhuize, gestaen te Brusthem, aen de kapel, publiek en op krediet door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

Eene volgaende Koei;

4 Verkens, waaronder eene volle Zeug;

Allerhande Meubels, zoo als tafels, stoelen, ledikanten, schapraeijen, kommoden, nachttafels, 2 lessenaers, 3 kisten, tin, koper, yzerwerk, steenen kroegen, alle herbergserief, boeken, rolvat, kuipen, forneisketel, wadmolen, hekselbank, oude deuren en vensters, eene steenen krib van over de 4 meters lang, en meer andere voorwerpen.

Dadelyk na dien verkoop zal men aldaer aanbieden te verhuren: Huis met Schuer, Stallen, Hof en Blok, samen 49 aren 70 cent., gestaen en gelegen te Brusthem, aen de kapel, bewoond door den verhuerder, genoemden Coelmont.

Aen te slaen tegen Half-Meert aenstaende.

VERKOOP

van schoon

PACITERSMOBILIAIR te Buvingen

Dynsdag, 8 Meert 1870, om 9 ure voor middag, zullen Sebastiaan en Jan-Baptiste De Broey, landbouwers, woonende te Buvingen, id het Hondsom, tegen den weg op Borloo, aldaer aen huane winning, publiek, ten meesbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

3 Perden, waaronder eene merrie van 6 jaren, een ruïn van 2 jaren, eene merrie van 10 jaren.

5 Hoornbeesten, waaronder 3 volgaende koeijen, eene ledige en eene veers van een jaer. Alle van de beste soort;

Een jongen Hond, goed geleerd tot het dryven en bewaken van schapen en vee;

2 nieuwe Karren, waaronder eene met raders van elf centimeters, Ploeg, 2 Eggen, Wel, Wadmolen, Snybank, Beetenmachien, Steenen Peerdscrib van 5 a 6 meters lang, Kuipen, Tonnen, Rolvat, Steenen Trogen en alle Peerds- en Labeurgetuig;

Allerhande Huismebels, zoo als tafels, stoelen, ledikanten, horlogie met kas, schapraeijen, stoof, tin, koper en yzerwerk, een Jagtgeweer en allerlei andere objecten, te veel om te melden.

Verkoop van Meubels

Op Zaterdag, 12 Meert 1870, om 10 ure voor middag, zal Marie Gertrude Jaussens, weduwe Herman Vandenberghe, publiek, op krediet voor de koopen boven de dry francs door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

Allerlei Huismebels.

Verkoop van Hoornbeesten

Zaterdag, 26 February 1870, om elf ure 's morgens, zal de heer De Mulder, aen zyne wooning, te St-Truiden, by de statie, door den Notaris DELGEUR met krediet verkoopen:

2 volgaende Koeijen; 2 volgaende Eerstelingen; 2 Veersen van 1 en 2 jaer; en 1 Kalf van 3 maanden.

Onmiddelyk daarna eene groote kwantiteit Koeimist.

VERKOOP

van

Eiken- Olmen- Esschen- Dennen Larixschen- Platanen- Beuken- en Canadaboomen

Donderdag, 3 Meert 1870, daegs na Aschdag, om half elf voor middag, zal de Notaris DELGEUR ter plaetse en op krediet verkoopen:

Van wege den heer Charles de Pitteurs Hiegaerts van Zepperen:

Eene groote kwantiteit zeer schoone Boomen, allen van eene merkweerdige lengte, staende te wassen in Beggaerden Bosquet, gelegen tusschen de Cabye en het kasteel van Zepperen, en bestaende in:

Eiken, dienstig voor kleine balken, schoone karberriën, deissems, langwagens, enz.

Olmen, waaronder van 2 meters 35 tot 2 m. 60 dikte. Dennen en Larixschen tot 1 m. 40 en 1 1/2 m. dikte. Esschen, waarvan versehedene van 1 m. 40 tot 1 m. 55 omtrek.

Platanen van 1 1/2 m. tot 2 meters dikte. Beuken tot over de 2 meters dik.

Ten verzoeke van den heer Graef Leopold d'Arschot-Schoonhoven:

Een groot getal schoone Canadaboomen van alle dikte, wassende op het Hemelsveld, by de Cabye, tegen den boomgaard van den heer Advokaet Uleus.

Te beginnen in Beggaerden Bosquet, alwaer men zich zal vergaderen.

GROOTE VERKOOP

van

D E N N E N

Maendag, 7 Meert 1870, om elf ure 's morgens, zal de heer Senateur de Pitteurs Hiegaerts, officier der Leopoldsorde, ter plaets, op krediet door den Notaris DELGEUR, van St-Truiden, verkoopen:

A. 60 koopen Dennen Boonstaken;

B. 200 a 250 koopen alterschoonste Dennen van buitengewoone lengte, dienstig voor hopstaken, rek- en latwerk, ligte en zware kepers, bruggen, timmerhout en voor koolkuden, brandhout, enz., liggende in zyne bosschen genaemd Grooten Mierhoop, Donkelen Bosch, Terbeekbosch en Mielensbosch.

NB. De vergadering zal plaets hebben aen het huis van den boschwachter, aen Mielensbosch.

En der boschwachters zal zich bevinden in de statie van Cortenbosch op het aankomen van het kouvooi, omtrent 10 ure 's morgens, om de liefhebbers ter plaetse te geleiden.

VERKOOP

van

Meubels en Beesten

te Alken.

Donderdag, 24 February 1870, om 9 ure 's morgens, zal Lambert Lux, afgaende pachter van de winning van Mevrouw Lebon, te Alken, in de Lookerstraet gelegen, publiek, op krediet, onder de directie van J. THENAERS, aldaer, doen verkoopen:

Tafels, stoelen, potten, ketels, tin, koper, 2 schapraeijen, garderobe, tonnen, kuipen, waschkup, forneisketel, azyppers, en met een woord alle soorten van Huismebels.

Rolvat, Boterkup en Spindegerief, Wadmolen en Schuergerief, eene kwantiteit Lint.

Alle het Peerds- en Labeurgetuig, waaronder 2 Karren met enkele raders, 2 Ploegen, 2 Eggen, Wel en Zyktuk.

Eene groote kwantiteit Roggen- Tarwen- en Haveren Strooi, Hooi en Aerdappelen, en alle het Mist zich erbevindende.

2 Perden, waarvan eene merrie van 3 jaren, en de andere 10 jaren.

6 volgaende Koeijen, waaronder eene volgaende veers en 2 veersen van 1 jaer.

7 Verkens, bestaende in 4 volgaende zogen, eene losse zog en 2 vette verkens.

Eene kwantiteit Heunen en Eenden.

De voorwerpen onder de 3 franken moeten seffens afbetaeld worden.

VERKOOP

van

meubelen en beesten

te Alken

Maendag, 28 February 1870, om 9 ure 's morgens, zullen de kinderen van wylen Joannes Geladé, ten hunnen woonhuize, in de Lookerstraet, publiek, op krediet, onder de directie van J. THENAERS, doen verkoopen:

Potten, ketels, tin, koper, yzerwerk, tafels, stoelen, schapraeijen, garderobe, horlogie, stoof, kupen, 2 waschkupen, groote koperen forneisketel, enz.

Roggen en Haveren Strooi, Hooi en eene groote kwantiteit Mist.

4 Koeijen, bestaende in eene gekalfde veers, eene volgaende, een werkos en eene veers oud 1 jaer.

De voorwerpen onder de 3 franken moeten afbetaeld worden.

VERKOOP

van

Meubels en Beesten

te Alken.

Donderdag, 3 Meert 1870, om 9 ure 's morgens precies, zal Jan Raskins, in de winning door hem bewoond, te Alken, in de Vliegstraet gelegen, publiek, op krediet, onder de directie van J. THENAERS, aldaer, doen verkoopen:

Alle zyne Huismebelen, bestaende in potten, ketels, tafels, stoelen, koper, tin, ledikanten, kisten, stoof, schapraeijen, garderobe, horlogie met kas, tonnen, ton met azyr, azyppers, kuipen, 2 groote waschkupen, enz.

Rolvat, Boterkup en Spindegerief, Wadmolen en Schuergerief; Mutsaerden, Brandhout, droog Canadalen Witteboomen berd en Esschen kwartier planken.

Eene groote kwantiteit Rogge- Tarwe- en Haveren Strooi, Kaf, Hooi en Aerdappelen.

Peerds- en Labeurgetuig, 2 karren, waarvan eene met raders van 11 centimeters en eene enkele, en de andere met enkele raders, 3 ploegen, 3 eggen, wel, enz.

3 Perden, waarvan eene merrie, oud 8 jaren, een ruïnpeerd, 8 jaren, eene merrie, oud 2 jaren, en een merrieveulen van 1 jaer.

5 volgaende Koeijen, 2 veersen, waarvan 1 van 2 jaren en 1 van 1 jaer.

9 Verkens, bestaende in 3 volgaende zogen of met hunne baggen en 1 vet verken.

En eene groote kwantiteit Heunen en Hanen.

De voorwerpen onder de 3 franken moeten seffens afbetaeld worden.

Aengezien het groot getal voorwerpen zal men beginnen om 9 ure precies.

VERKOOP

van

meubelen en beesten

te Alken

Maendag, 7 Meert 1870, om 9 ure 's morgens, zal Arnold Peters, ten zynen woonhuize, te Alken op den Blekenberg gelegen, publiek, op krediet, onder de directie van J. THENAERS, aldaer, doen verkoopen:

Tin, koper, potten, ketels, tafels, stoelen, ledikanten, horlogie, stoof, kuipen, tonnen, met een woord alle zyne Huismebelen.

Eene volgaende Koei en eene muntige, 2 volgaende Zogen en 2 jonge losse Zogen.

Alle het Labeurgetuig, dienstig voor het inspannen van eenen os en bestaende in kar, ploeg, egge en ossengetuig.

Eene kwantiteit Roggen, Tarwen en Haveren Strooi en Mist, Aerdappelen, Mutsaerden, Brandhout, enz.

Verkoop van Eiken

te Wellen.

Op verzoek van M. L. Foury zal de Notaris SIMONS, te Wellen, verkoopen, den 26 February 1870, om 11 nrs 's morgens, 70 koopen Eiken, dienstig voor molenboomen, balken, rademakers- en kuipersgerief, eene groote kwantiteit, dienstig voor karberriën, langwagens, alle staende te wassen in zynen bosch te Wellen, in het groot Boschveld.

Men Vraegt by de weduwe PAQUAY, te Schurhoven, eenen SMIDSGAST om te Half-Meert in dienst te treden.

On demande chez M. Ed. VANDENBERG, une SERVANTE, pour la mi-mars, au courant du ménage et sachant la cuisine.

P. DUVIVIER-VOSSIUS

komt zich te stellen als VERKENSBEENHOUWER in den Ossenhop, Ridderstraet.

St-Truiden. — Boekd. De Cocq-Creten.